

POSTERIT – POSTERPRESENTATIONER – POSTER PRESENTATIONS

Irma Hallberg-Rautalin/ Kielipalveluiden kääntäjien tiimi

Ammattikäntäjät ja kielentarkistajat osana akateemista yhteisöä - Helsingin yliopiston Kielipalvelut

Kielipalvelut on Helsingin yliopiston kielikeskuksen alainen maksullisen palvelutoiminnan yksikkö, jonka tehtävänä on tukea yliopiston akateemista yhteisöä sekä hallintoa kolmikielisenä, kansainvälisenä ja monikulttuurisena toimijana. Kielipalveluissa työskentelee opetus- ja hallintohenkilökunnan lisäksi kolme neljän hengen kääntäjä- ja kielentarkistajatiimiä sekä kymmeniä sivutoimisia kääntäjiä sekä kielentarkistajia. Palvelun laajuudesta kertoo se, että vuosittain tarkistetaan lähes 40 000 sivua pääasiassa englanninkielistä tieteellistä tekstiä ja käännetään noin 6000 sivua hallinnollista tekstiä ruotsiksi ja englanniksi.

Sekä kääntämisen että kielentarkistuksen tavoitteena on virheetön, selkeä ja luonteva akateeminen kieli. Helsingin yliopiston strategisena tavoitteena on nousta maailman 50 parhaan yliopiston joukkoon; kaikissa yliopiston toiminnoissa kielenkäytön täytyy heijastaa sen korkeata laatua. Vuonna 2014 julkaistuissa yliopiston kieliperiaatteissa Kielipalveluille määritellään selkeät tehtävät ja vastuut yliopiston akateemisten ja hallinnollisten yhteisöjen tukena.

Yliopiston subventoima käännöspalvelu on kohdistettu tutkimusta ja opetusta tukevalle hallinnolle, kun taas kielentarkistuspalvelun asiakaskunta koostuu pääasiassa englanniksi kirjoittavista tutkijoista. Keskushallinnon, tiedekuntien ja laitosten tarvitsemat käännökset vaihtelevat verkkosivuista, todistuksista ja erilaisista hallinnollisista ohjeista laajoihin toimintasuunnitelmiin, arviointiraportteihin ja toimintakäsikirjoihin. Kielentarkistetut tekstit pitävät sisällään artikkeleita, abstrakteja, esitelmiä ja opetusmateriaaleja sekä yliopiston jatko-opiskelijoiden lisensointitöitä ja väitöskirjoja.

Kielentarkistajien tarjoama tuki yhdistää heidät suoraan tutkijayhteisöön. Äidinkieliset kielentarkistajat ovat paitsi kielen asiantuntijoita myös erikoistuneet omien alojensa tekstien tarkistukseen. Päätoimiset englannin tarkistajat tarkistavat kaikki hallinnon tarpeisiin käännetyt tekstit. Kääntäjät työskentelevät hallinnon ja tutkimuksen ”rajapinnoilla”; kaikkien tekstien hallinnollisuus tai tieteellisyys ei ole helposti määriteltävissä. Kääntäjien on tunnettava niin korkeakoulumaailma ja –terminologia, kuin kyettävä lukemaan ”rivien välistä” yliopistohallinnollista jargonia ja tulkittava sen sanoma erikieliselle lukijalle. Välillisesti myös tutkijayhteisö hyötyy käänöksistä: mitä kansainvälisemmäksi se tulee, sitä enemmän se tarvitsee hallinnollisen englannin kielen tukea. Ruotsin kääntäjät, jotka toimivat myös kielentarkistajina, auttavat turvaamaan toisen kansalliskielemme asemaa yliopiston jokapäiväisessä toiminnassa.

Minna Hjort
Helsingin yliopisto

Selitysten seitti – voimasanojen valikoituminen käännökseen

Havainnollistan posteriesitelmässäni sitä moninaisten tekijöiden verkkoa, joka vaikuttaa siihen, millainen käännöksestä lopulta muodostuu. Korostan siis esimerkiksi Brownlien (2003: 112) tapaan, että eri käännösratkaisuja ja käännösten säännönmukaisuuksia määrittävät todennäköisemmin useat tekijät kuin vain jokin yksittäinen tekijä, ja toisaalta, että sama ilmiö voi johtua useasta eri selitystekijästä tai tekijäjoukosta. Katson niin ikään Brownlien (2003: 113–115) tapaan, että hedelmällinen tapa tarkastella selitystekijöiden verkostoa on monimenetelmäinen lähestymistapa, jossa kääntäjien ääni yhdistetään autenttisen käännösaaineiston analyysiin. Esittelen posterissani viisikategorisen luokittelun kiro sanojen kääntämiseen vaikuttavista tekijöistä. Luokittelu on saanut vaikutteita tutkimuskirjallisuudessa aiemmin esitetyistä selitystekijäluokitteluista (esim. Brownlie 2003, Chesterman 2008) ja sen muotoutumista ovat ohjanneet voimakkaasti väitöskirjatutkimukseni (Hjort [tulossa]) kirjallisuusaineistosta ja kyselyaineistosta tekemäni havainnot. Kirjallisuusaineisto sisältää neljäkymmentä kaunokirjallista teosta ja kyselyaineisto neljäkymmenen neljän kaunokirjallisuuden kääntäjän vastaukset kääntämistä koskevaan kyselyyn. Nostan posteriin näistä aineistoista kiinnostavia esimerkkejä luokittelun havainnollistamiseksi.

Otan tutkimuksessani erityistarkasteluun kaunokirjallisuuden kääntämisen ja siinä kiroilun ja voimasanojen kääntämisen erityistehtävän, jota säätelevät sekä kääntämiseen yleisesti vaikuttavat tekijät että aivan erityiset omat tekijänsä. Voimasanojen kääntäminen on tehtävä, jonka kääntäjät nimeävät usein ongelmalliseksi tai haastavaksi; se on myös aihe, josta kääntäjät aktiivisesti käyvät keskusteluja kollegoiden, toimeksiantajien ja pedagogien kanssa (ks. Hjort 2006). Kääntäjät näkevät, että kiroilu on lingvistinen ja kulttuurinen resurssi, jolla on laaja merkityspotentiaali ja voimakas kontekstiriippuvuus, ja ilmaisevat yleensä suosivansa idiomaattista kääntämistapaa (mt.). Toisaalta korpusaineistojen analyysi on antanut viitteitä siitä, että voimasanojen käytössä käännosteksteissä on alkuperäiskielisiin teksteihin verrattuna tiettyä eroavaisuutta (esim. Hjort 2014, Nevalainen 2004), jota ei voi täysin selittää esimerkiksi interferenssillä. Kaunokirjallinen kiroilu käännöskirjallisuudessa onkin omalakinen taiteenlajinsa ja erityishaaste, joka ansaitsee itsenäisen tarkastelun.

Lähteet

- Brownlie, S. (2003) Investigating explanations of translational phenomena. A case for multiple causality. *Target* 15:1, s. 111–152.
- Chesterman, A. (2008) On explanation. Teoksessa Pym, A., Shlesinger, M. ja Siomeni, D. (toim.), *Beyond Descriptive Translation Studies: Investigations in homage to Gideon Toury*, s. 263–380.
- Hjort, M. (2006) Kiro sanojen valikoituminen audiovisuaaliseen ja kaunokirjalliseen tekstiin. Teoksessa Erikoiskielet ja käännösteoria 2006: VAKKI-symposiumi XXVI. Vaasa 11.–12.2.2006. Vaasan yliopiston käännösteorian, ammattikielten ja monikielisuuden tutkijaryhmän julkaisut No: 33. Vaasa: Vaasan yliopisto.
- Nevalainen, S. (2004) Colloquialisms in translated text. A double illusion? *Across Languages and Cultures* 5:1, s. 67–89.

Sari Hokkanen

University of Tampere

Simultaneous Interpreting in Church: The Practice and the Experience

This poster describes the volunteer simultaneous interpreting (from Finnish into English) taking place in the weekly services of two Finnish Pentecostal churches, and analyzes how the religious context affects both the interpreting practice and the interpreter's experience. The study was conducted with reflexive ethnography (see e.g. Davies 1999) and autoethnography (e.g. Ellis & Bochner 2000). Both are qualitative traditions that focus on the meanings that a group of people attach to their actions and the world around them. Within these approaches, the main research instrument is the researcher, who observes and participates in the life of the group for an extended period of time.

In addition to describing the practices of the simultaneous interpreting of services in the Pentecostal churches studied, the poster aims to explain the meaning that the interpreting practice has for the participants themselves. It is concluded that simultaneous interpreting in the churches receives its meaning from the concept of service to God. This practice of church interpreting also coexists with the denomination's emphasis on personal religious experience (see e.g. Hollenweger 1997: 329). As a result, the interpreter is expected to become involved rather than remain detached. In these churches, simultaneous interpreting is characterized less by neutral mediation and more by emotional involvement and participation.

References

- Ellis, Carolyn and Arthur P. Bochner (2000) 'Autoethnography, Personal Narrative, Reflexivity. Researcher as Subject.' In Denzin, Norman K. and Yvonna S. Lincoln (eds.) *Handbook of Qualitative Research*, Second edition. Thousand Oaks, London & New Delhi: Sage, 733-768.
- Davies, Charlotte Aull. (1999/2002) *Reflexive Ethnography. A Guide to Researching Selves and Others*. London: Routledge.
- Hollenweger, Walter J. (1997) *Pentecostalism. Origins and Developments Worldwide*. Peabody, Massachusetts: Hendrickson.

Maarit Koponen

Helsingin yliopisto

Konekäännös ja jälkieditointi osana kääntämisen opetusta: kokemuksia käännöseditoinnin kurssista

Konekääntimien kehittyminen ja kielivalikoiman laajentuminen on viime aikoina lisännyt kiinnostusta niiden käyttöön monin tavoin. Ammattikäntäjän työvälineenä konekääntimien käyttöön tyypillisesti yhdistyy jälkieditointi, eli työprosessi, jossa käänntäjä korjaa ja muokkaa kääntimellä tuotettua raakaversiota. Kääntimiä ja jälkieditointiprosesseja kehitetään paitsi suurissa organisaatioissa, kuten Euroopan komissiossa, myös käännöstoimistoissa, jotka enenevässä määrin tarjoavat asiakkailleen räätälöityjä kääntimiä ja konekäännöksen jälkieditointia palveluna.

Konekäännöksen jälkieditoinnin yleistyminen käännösosalalla nostaa esiin kysymyksiä myös kääntämisen opettajille: Miten konekäännöksen jälkieditointiin tulisi opetuksessa reagoida?

Millaisia kompetensseja se edellyttää, tulisiko niitä erikseen opettaa ja miten? Erityisesti konekääntämiseen ja jälkieditointiin liittyvän opetuksen puolesta on argumentoinut muun muassa Sharon O'Brien (2002) ja viime aikoina eri kirjoittajat ovat laatineet ehdotuksia tarvittavista taidoista ja niiden opettamisesta (yhteenvedona ks. Salmi & Koponen 2014). Pyrkimyksenä vastata tähän alan kehitykseen Helsingin yliopistossa järjestettiin syksyllä 2014 ensimmäistä kertaa nimenomaan konekäännöksen editointiin keskittynyt käännöseditoinnin kurssi. Sen tarkoituksena oli tutustuttaa opiskelijat konekääntämisen hyödyntämiseen eri tilanteissa sekä teoreettisesti että käytännön harjoituksissa. Kurssilla tarkasteltiin konekäännösteknologian periaatteita ja jälkieditointikäytäntöjä konekääntämien alkupäivistä nykyhetkeen, erityyppisiä konekäännössovelluksia erilaisissa käyttökonteksteissa sekä erityisesti jälkieditointiprosesseihin liittyvää tutkimusta. Kurssin käytännön harjoituksissa opiskelijat tutustuivat paitsi konekäännöksen jälkieditointiin, myös kontrolloituun kieleen ja etukäteiseditointiin sekä konekäännösten ja jälkieditoinnin arviointimenetelmiin.

Tässä posteriesityksessä kokoan yhteen kokemuksia kurssin rakentamisesta ja opettamisesta. Opiskelijoiden kurssin lopuksi kirjoittamien oppimiskokemusta käsittelevien esseiden pohjalta tarkastelen myös, miten opiskelijoiden käsitys kurssin aihealueista, konekäännösteknologiasta ja jälkieditoinnista muodostui kurssin aikana. Opettajan näkökulmaa ja opiskelijoiden esseissä esiin nousevia teemoja yhdistellen pohdin konekäännöksen jälkieditoinnin roolia kääntäjänkoulutuksessa, siihen liittyviä kompetensseja ja niiden opettamista.

O'Brien, Sharon 2002. "Teaching Post-editing: A Proposal for Course Content." *6th EAMT Workshop Teaching Machine Translation*, 99-106.

Salmi, Leena & Maarit Koponen 2014. "Machine Translation, Post-Editing and Respeaking: Challenges for Translator Training." *Man vs. Machine? The Future of Translators, Interpreters and Terminologists. Proceedings of the XXth FIT World Congress Vol. I*, 138-145.

Pirjo Kukkonen & Ritva Hartama-Heinonen
Helsingfors universitet – Helsingin yliopisto

Fack och fiktion: Finlands svenska översättningshistoria 1800–2000-talet

Projektet **Fack och fiktion** anknyter till det svenska i Finland ur översättningsvetenskaplig synvinkel. I denna intra- och interdisciplinära undersökning, som utgår från nationella och internationella historiska beskrivningar av översättning som företeelse och verksamhet, möter språk-, litteratur- och kulturforskning den inherent interdisciplinära översättningsforskningen. Det primära syftet är att ge en översättningsvetenskaplig beskrivning av *vad* man från och med 1800-talet översatt inom genrerna fack och fiktion, dvs. fack- och skönlitteratur, *när* man börjat översätta *vad* samt *varför* och *hur*

Projektissa **Fack och fiktion** tarkastellaan kauno- ja tietokirjallisuudestamme 1800–2000-luvuilla maassamme tehtyjen ruotsinnosten historiaa. Luonnostaan monitieteinen käännöstiede kohtaa tässä hankkeessa kieli- ja kirjallisuustieteen ja kulttuurintutkimuksen. Lähtökohtana ovat kääntämistä ilmiönä ja toimintana tarkastelevat alan aiemmat kansalliset ja kansainväliset katsaukset. Ensisijaisena tavoitteena on tuottaa kieliparin ruotsi ja suomi osalta käännöstieteellinen kuvaus siitä, *mitä* kauno- ja tietokirjallisuutta mainittuna ajanjaksona käännettiin ja *milloin* on alettu

man översatt men också *vilka* som översatt inom språkparet svenska och finska. Tanken är att komma åt de mångdimensionella sammanhang som litteraturen och den översatta litteraturen existerar i: verk och författarskap, verkens reception och de litterära institutionernas och miljöernas utveckling – faktorer och fenomen som påverkas av och förs vidare av vad som kan kallas *översättningstrafik*.

Posterpresentationen belyser forskningsprojektet och dess del- och parallellprojekt (bl.a. ÖVERSÄTTNINGSBANKEN – KÄÄNNÖSPANKKI). Likaså presenteras två monografier som handlar om projektets område (Kukkonen 2009, 2014).

kääntää *mitä* sekä *miksi* ja *miten* on käännetty ja *ketkä* ovat olleet kääntäjinä. Pyrkimyksenä on selvittää niitä moniulotteisia yhteyksiä, joissa kirjallisuus ja käännöskirjallisuus elävät: teokset ja kirjailijantyö, teosten vastaanotto ja kirjallisuusinstituutioiden ja kontekstien kehitys – seikkoja ja ilmiöitä, jotka eivät pysy ennallaan, kun alkuteokset lähtevät liikkeelle käännöksinä ja alkaa käännöstrafiikki.

Posterisittelyssä valotetaan tutkimusprojektia ja sen osa- ja rinnakkaisprojekteja (mm. ÖVERSÄTTNINGSBANKEN – KÄÄNNÖSPANKKI). Esitteillä ovat myös projektin alaan liittyvät kaksi monografiaa (Kukkonen 2009, 2014).

Harry Lönnroth & Nestori Siponkoski

Vaasan yliopisto

Käänteiden kohtaupaikka

VAKKI-symposiumit kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksen yhteisönä 1981–2014

Yliopistotasoinen kääntäjänkoulutus alkoi Vaasassa vuonna 1980 – ensimmäisenä Suomessa uuden asetuksen mukaisena (Tommola 2014: 76). Vaasan yliopiston kääntämisen, erikoisalaviestinnän ja monikielisyiden tutkijayhdistys VAKKI (aiemmin Vaasan yliopiston käännösteorian, ammattikielten ja monikielisyiden tutkijaryhmä) on toimintansa alusta alkaen koonnut yhteen kääntämisen ja tulkkauksen tutkijoita ja muita toimijoita Suomesta ja maailmalta. Ensimmäinen VAKKI-symposiumi järjestettiin Vöyrillä vuonna 1981, ja vuodesta 1985 VAKKI on ollut rekisteröity yhdistys. Nykyään VAKKI on kansainvälinen tieteellinen yhdistys, joka ”edistää kääntämisen, erikoisalaviestinnän ja monikielisyiden tieteellistä tutkimusta” ja toimii ”tutkijoiden, ammatinharjoittajien ja muiden yhdistyksen tieteenalosta kiinnostuneiden yhdysiteenä” (VAKKI ry:n säännöt, § 2). Toiminnan näkyvin muoto ovat jokavuotiset monikieliset symposiumit, joiden tuloksia on julkaistu VAKKI ry:n julkaisusarjassa (niteet 1–38 vuosina 1981–2011, vuodesta 2012 *VAKKI Publications*).

Posterimme kuuluu alateemaan kääntämisen ja tulkkauksen yhteisöjen historiallinen muotoutuminen (mm. Hartama-Heinonen, Paloposki & Salmi 2012), ja tarkastelumme perustuu VAKKI ry:n julkaisuihin vuosilta 1981–2014. Olemme kiinnostuneita yhtäältä siitä, millaista roolia kääntämisen ja tulkkauksen tutkimus on näytellyt tutkimusryhmän ja sittemmin tutkijayhdistyksen kehityksessä 1980-luvulta 2010-luvulle (esim. julkaisujen teemat ja plenaariartikkelit). Toisaalta olemme kiinnostuneita siitä, miten kansainvälinen käännöstieteellinen keskustelu on vuosien varrella näkynyt VAKKI-symposiumeissa (esim. julkaistut artikkelit ja niiden näkökulmat; käännöstieteen käänteistä ja päälinoista ks. Snell-

Hornby 2006 ja Chesterman 2007). Millainen status kääntämisellä ja tulkkauksella on toisin sanoen ollut, ja ketkä ovat osaltaan olleet muovaamassa VAKKIa käänösviestinnän näkökulmasta? Aiemmin VAKKIa on tarkasteltu erikois- ja ammattikielten näkökulmasta (Niemikorpi 1999), ja nyt tarkoitus on laajentaa katsantokantaa toiseen keskeiseen painopistealueeseen, kääntämiseen ja tulkkaukseen.

Kirjallisuus

- Chesterman, Andrew 2007. Käännöstieteen hankala monitieteisyys. *Sphinx. Finska Vetenskaps-Societeten Årsbok 2006–2007*, 101–109.
- Hartama-Heinonen, Ritva & Paloposki, Outi & Salmi, Leena 2012. Kävijät, puhujat, järjestäjät. Katsaus KäTu-symposiumisarjan kymmenvuotiseen historiaan. *MikaEL* 6, 1–20.
- Niemikorpi, Antero 1999. *Erikois- ja ammattikielten teoriaa ja käytäntöä. Erikois- ja ammattikielien VAKKI-symposiumeissa 1983–1999*. Vaasa: Vaasan yliopisto.
- Snell-Hornby, Mary 2006. *Turns of Translation Studies. New Paradigms or Shifting Viewpoints?* Philadelphia: John Benjamins.
- Tommola, Hannu 2014. Varhainen VAKKI – vaiheita viime vuosituhalta. Teoksessa *VAKKI ry 1984–2014. Muistoja ja muistikuvia / VAKKI rf 1984–2014. Minnen och minnesbilder*, toim./red. Harry Lönnroth. Vaasa/Vasa: VAKKI ry/rf. 74–103.

Mira Nyholm

Helsingin yliopisto

Ruumis mielen kuvastajana

Somaattiset fraasit Volter Kilven teoksessa *Alastalon salissa* (1933) ja sen ruotsinkielisessä käännöksessä *I salen på Alastalo* (1997)

Posterissani esittelen käännöstutkimuksen ja fraseologian alan väitöskirjatyötäni, jossa vertailen somaattisia sanontoja eli ruumiinjäseniin viittaavia kollokaatioita, idiomeja, sananlaskuja ja muita sanontoja suomen ja ruotsin kielen välillä. Ne ovat yleisiä kaikissa kulttuureissa, mutta niiden kääntäminen voi kuitenkin tuottaa hankaluuksia, koska sanontojen taustalla olevat ontologiat ja semanttis-kognitiiviset ajatukset vaihtelevat kielten ja kulttuurien välillä. Lisäksi kuvakieli elää ja muuttuu. Metaforat kehittyvät konkreettisesta abstraktiin ja harvinaisista fraaseista vakiintuneisiin. Kuvallinen sanonta voi sisältää myös päällekkäisiä metaforia.

Materiaalinani on Volter Kilven (1874–1939) modernistinen eepos *Alastalon salissa. Kuvaus saaristosta* I–II (1933) ja sen ruotsinno *I salen på Alastalo. En skärgårdsskildring* I–II (1997), jonka on kääntänyt Thomas Warburton. Konkreettisten somaattisten sanontojen lisäksi Kilven kieli sisältää runsaasti somaattisia metaforia, idiomeja, vertauksia ja myös innovatiivisia sanontoja, jotka laajentavat kielen rajoja ja valaisevat osaltaan, kuinka metaforat syntyvät ja kuinka fraaseja käytetään.

Aikaisemmassa tutkimuskirjallisuudessa Kilven metaforiikkaa on käsitelty muun muassa Sisko Ukkonen (1983: 171), joka toteaa, että psyykkinen tunnetila kuvataan usein konkreettisen avulla, esimerkiksi *pää kuumenee* tai *sydän kylmenee*. Tutkimusmateriaalista käy ilmi, että *silmä* viittaa usein ajatuksiin, mieleen tai järkeen (*Alastalon salissa* I–II). Pirjo Lyytikäinen (1992: 123–126) toteaa, että Kilven kerrontateknikka koostuu kahdesta tasosta.

Kuvailu ja narraatio vie tarinaa eteenpäin, kun taas kuvallinen taso katkaisee tarinan ja tuo esiin sekundaarin viitekehysten, joka luo uusia merkityksiä. Käännöskirjallisuuden tutkimuksen osalta Pirjo Kukkonen (2005: 104) toteaa, että Kilven saaristolaiskertomuksessa on symboliikkaa, retoriikkaa ja poetiikkaa, joka hakee vertaistään niin suomalaisessa kirjallisuudessa kuin ruotsinkielisessä käännöskirjallisuudessaakin. Posterissani annan esimerkkejä somaattisten sanontojen erilaisista käännösratkaisuista.

Helka Riionheimo

Kontu- ja *Kiännä!*-hankkeiden työryhmät*

Kääntäminen, vähemmistökielten yhteisöt ja kielenelvytys

Kontu ja **Kiännä!** ovat kaksi uutta hanketta, jotka aloittivat toimintansa Itä-Suomen yliopistossa Joensuussa vuoden 2015 alussa. Hankkeiden tavoitteena on tuottaa uutta teoreettista ja käytännöllistä tietoa kääntämisestä ja tulkkauksesta vähemmistökielten puhujien yhteisöissä. Tässä posterissa esitellään näiden hankkeiden taustaa ja päämääriä.

Kontu eli ”**Kielikontaktien tutkimattomat kontekstit: kääntäminen ja tulkkaus**” (johtaja Leena Kolehmainen) on Emil Aaltosen säätiön rahoittama tutkimusprojekti (2015–2018), jossa yhdistellään käännöstieteen, kielikontaktitutkimuksen ja vähemmistökielten elvyttämisen tutkimuksen näkökulmia. Hanke lähestyy kääntämistä ja tulkkausta kielikontakteina kahdesta erilaisesta mutta toisiaan täydentävästä näkökulmasta. 1) Tarkasteltavana on yhtäältä vähemmistökielille kääntämisen merkitys yhteisöllisellä tasolla. Hankkeessa tutkitaan esimerkiksi, miten kaunokirjallisuuden kääntämistä järjestetään ja toteutetaan uhanalaisen karjalan kielen elvytyksessä Venäjällä ja Suomessa. 2) Toisessa lähestymisnäkökulmassa korostuu ei-ammattillinen kääntäminen ja tulkkaus. Hankkeessa analysoidaan, miten kääntäminen, tulkkaus, koodinvaihto ja referoitu puhe limittyvät vähemmistökielten puhujien omissa yksilötason kielellisissä valinnoissa ja käytänteissä. Tutkittavana on mm. monikielistä espanja–baski- ja viro–suomi-vuorovaikutusta.

”**Kiännä! Kääntäminen, elvytys ja uhanalainen karjalan kieli**” (johtaja Helka Riionheimo) on saanut Koneen Säätiöltä rahoituksen vuosiksi 2015–2018. Hanke kohdistuu karjalan kielen elvyttämiseen ja elvytysprosessin tutkimukseen kääntämisen näkökulmasta. Elvytyksen suhteen tavoitteena on 1) auttaa uuden karjalan kielen kääntäjäpolven esiin nousemista, 2) innostaa uusia ihmisiä mukaan käännöstoimintaan ja 3) verkostoida karjalan kääntäjiä muiden kielten kääntäjien kanssa. Tähän pyritään järjestämällä koulutusta ja verkostoitumistilaisuuksia. Samalla lisätään karjalankielisten kielituotteiden määrää. Tutkimuksen tavoitteena on yhdistää poikkitieteellisesti elvytystutkimuksen ja käännöstieteen näkökulmia nostamalla kääntäminen elvytystutkimuksen kohteeksi ja uhanalaiselle kielelle kääntäminen käännöstieteen tutkimuskohteeksi.

* Kontun työryhmä: Riikka Iso-Ahola, Leena Kolehmainen, Sanna-Riikka Knuutila, Päivi Kuusi, Hanna Lantto, Ilia Moshnikov & Helka Riionheimo

Kiännä!-hankkeen työryhmä: Ari Burtsoff, Olga Karlova, Natalia Giloeva, Riikka Iso-Ahola, Vesa Koivisto, Kaisa Koskinen, Leena Kolehmainen, Sanna-Riikka Knuutila, Päivi Kuusi, Ilia Moshnikov & Helka Riionheimo

Gun-Viol Vik & Liisa Laukkanen

Vaasan yliopisto

Auktorisoidun kääntäjän tutkinto – laadunvarmistus Opetushallituksen järjestämässä tutkinnossa ja yliopisto-opinnoissa

Posterin aiheena on auktorisoidun kääntäjän tutkinnon laadunvarmistus Opetushallituksen järjestämässä tutkinnossa ja niissä yliopisto-opinnoissa, joiden perusteella on mahdollisuus hakea auktorisoidun kääntäjän oikeutta.

Auktorisoidun kääntäjän tutkintojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä auktorisoidun kääntäjän tutkinnon toimeenpanosta ja toimeenpanon valvonnasta vastaavat Opetushallitus ja sen yhteyteen perustettu auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunta. Vuonna 2007 säädettiin auktorisoiduista kääntäjistä laki (1231/2007) ja annettiin asetus (1232/2007). Säädökset ja Opetushallituksen laatimat *Auktorisoidun kääntäjän tutkinnon perusteet* muodostavat kehyksen laadunvarmistukselle. Yliopistojen järjestämää opetusta ohjaavat lisäksi yliopistojen johtosäännöt ja vahvistetut opetussuunnitelmat.

Posterissa vertaamme molempien tutkintojärjestelmien laadunvarmistusta. Laadunvarmistuksen kriteereinä käytämme tutkintojärjestelmien *yhdenmukaisuutta*, *oikeudenmukaisuutta* ja *avoimuutta* sekä tutkinnon suorittajien *oikeusturvaa*. Opetushallituksen ja yliopistojen pyrkimyksenä on, että molemmat tutkinnon suoritusväylät ovat samanarvoisia. Posterin korostamat laadun kriteerit valaisevat nykytilannetta.